

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Ενότητα 9 Γονεϊκότητα και Μαθησιακά Επιτεύγματα των Παιδιών

Ελευθερία Ν. Γωνίδα
Τμήμα Ψυχολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Γονεϊκότητα και Μαθησιακά Επιτεύγματα των Παιδιών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

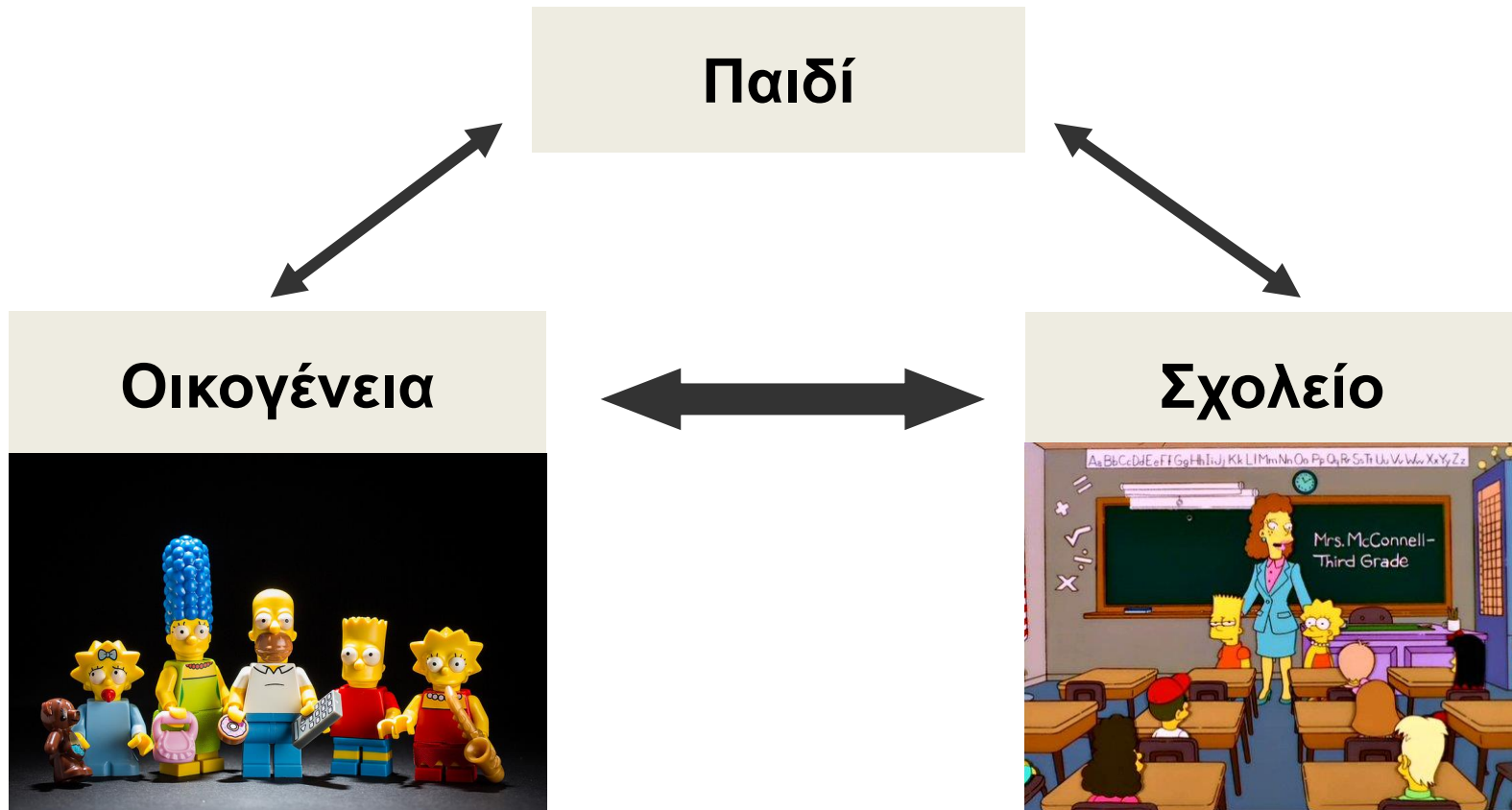

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εισαγωγικά Στοιχεία

Εισαγωγικά στοιχεία (1/3)

Εικόνα 1: Οικογένεια Simpson

Εικόνα 2: Τα παιδιά Simpson στο σχολείο

Διάγραμμα 1: Η αλληλεπίδραση Οικογένειας – Παιδιού – Σχολείου.

Εισαγωγικά στοιχεία (2/3)

Διάφορες θεωρητικές προσεγγίσεις για την οικογένεια και το σχολείο:

- Ανεξάρτητοι θεσμοί.
- Χρονικά προσδιορισμένη η δράση του κάθε θεσμού.
- Δύο συστήματα τα οποία δρουν και ανεξάρτητα και σε συνεργασία μεταξύ τους.
- **Οικογένεια, σχολείο και κοινότητα** σε διαρκή αλληλεπίδραση (σημείο τομής το παιδί).

Εισαγωγικά στοιχεία (3/3)

Θέματα υπό συζήτηση:

- Γονεϊκότητα και σχολική επιτυχία.
- Σχέση σχολείου – οικογένειας.

Γονεϊκότητα, Ανάπτυξη των Παιδιών και Σχολική Επιτυχία

Γονεϊκότητα και ανάπτυξη των παιδιών (1/6)

Γονεϊκότητα: σύστημα πεποιθήσεων και στάσεων αλλά και πρακτικών συμπεριφοράς των γονέων.

Ως προς:

- Τον βαθμό ανταπόκρισης στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του παιδιού.
- Την έκφραση συναισθημάτων.
- Τη διδασκαλία συμπεριφορών.
- Τις λεκτικές επεξηγήσεις γονεϊκών επιθυμιών και δράσεων.
- Τις στρατηγικές ελέγχου συμπεριφοράς (*συμπεριλαμβανομένων και ζητημάτων πειθαρχίας*).

Γονεϊκότητα και ανάπτυξη των παιδιών (2/6)

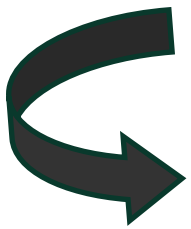
Αυξημένο ενδιαφέρον για τη γονεϊκότητα. ΓΙΑΤΙ;

- Αναβάθμιση μορφωτικού επιπέδου των γονέων.
- Μεγάλες αλλαγές στη δομή της οικογένειας.
- Μεγάλες κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές που επηρεάζουν την οικογένεια (π.χ., παγκοσμιοποίηση, νέες τεχνολογίες, οικονομική κρίση).

Γονεϊκότητα και ανάπτυξη των παιδιών (3/6)

→ Πόσο τελικά μεγάλο ρόλο παίζουν οι γονείς στην ανάπτυξη των παιδιών;

Με ποιους τρόπους στα πλαίσια συγκεκριμένων συνθηκών μπορούν να συμβάλλουν οι γονείς στην ανάπτυξη των παιδιών;

Επιπλέον,

→ το δίκτυο των παραγόντων που συμμετέχουν στην ανάπτυξη του παιδιού είναι εξαιρετικά πολύπλοκο (ατομικοί παράγοντες & παράγοντες πλαισίου)!

Γονεϊκότητα και ανάπτυξη των παιδιών (4/4)

→ Έρευνα για συγκεκριμένες επιδράσεις της γονεϊκότητας σε συγκεκριμένους τομείς της ανάπτυξης των παιδιών.

Κυρίως ως προς 3 τομείς:

- Σχολική επίτευξη / νοημοσύνη / γνωστική ανάπτυξη.
- Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη.
- Επικίνδυνες συμπεριφορές (κατά την εφηβεία).

Γονεϊκή Εμπλοκή και Σχολική Επιτυχία

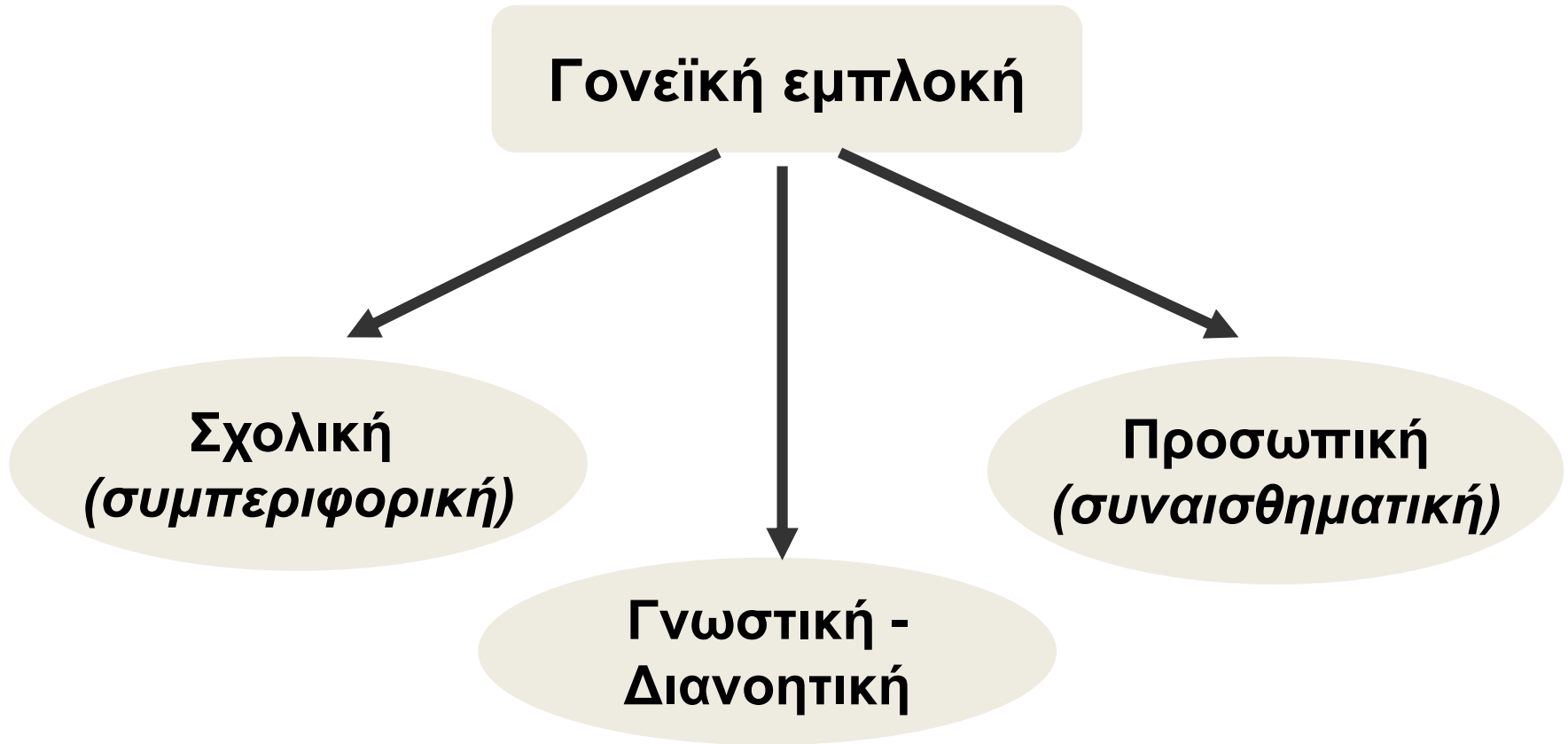
Γονεϊκή εμπλοκή και σχολική επιτυχία (1/17)

Γονεϊκή εμπλοκή/συμμετοχή στη σχολική ζωή των παιδιών:

- Ενασχόληση των γονέων με τη σχολική ζωή των παιδιών με σκοπό τη βελτίωση των μαθησιακών τους αποτελεσμάτων και τη μελλοντική τους επιτυχία (Hill & Taylor, 2004).
- Συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία και τις μαθησιακές εμπειρίες των παιδιών (Epstein, 2001. Jeynes, 2007).

Γονεϊκή εμπλοκή και σχολική επιτυχία (2/17)

Διάγραμμα 2: Τύποι γονεϊκής εμπλοκής (βλ. Grolnick & Slowiaczek, 1994)

Σχολική εμπλοκή (3/17)

Σχολική εμπλοκή:

Οι συμπεριφορές των γονέων ως προς τη συμμετοχή τους

(α) στο σχολείο,

(β) στις σχολικές δραστηριότητες του παιδιού στο σπίτι.

Σχολική εμπλοκή (2/15)

Παραδείγματα:

- Επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς (*προσωπική, τηλεφωνική, γραπτή, ηλεκτρονική*).
- Ενημερότητα για τις δραστηριότητες μάθησης στην τάξη.
- Παροχή βοήθειας στις σχολικές εργασίες και καθοδήγηση.
- Εποπτεία της σχολικής εργασίας που ανατίθεται για το σπίτι.

Σχολική εμπλοκή (3/15)

Παραδείγματα (συνέχεια):

- Ενημερότητα για την πρόοδο, τις δυνατότητες και τις δυσκολίες των παιδιών.
- Συμμετοχή σε δραστηριότητες και εκδηλώσεις του σχολείου.
- Συμμετοχή σε κοινές συνεδριάσεις γονέων – εκπαιδευτικών.
- Συμμετοχή σε ομάδες ή συλλόγους γονέων.
- Εθελοντική συμμετοχή σε θέματα που αφορούν λειτουργικά ζητήματα του σχολείου (π.χ., σχολικό κτίριο).

Γνωστική εμπλοκή (4/15)

Γνωστική – διανοητική εμπλοκή:

η έκθεση του παιδιού σε διανοητικές ενασχολήσεις και
‘προκλητικά’ ερεθίσματα.

Γνωστική εμπλοκή (5/15)

Παραδείγματα:

- Βιβλία (λογοτεχνικά, γνώσεων, κτλ. / οι γονείς διαβάζουν στα παιδιά από μικρά, κάνουν δώρα βιβλία, συζητούν με τα παιδιά τους για τα βιβλία που διάβασαν αλλά και η σχέση των ίδιων των γονέων με τα βιβλία και την επικαιρότητα).
- Εκπαιδευτικά παιχνίδια (επιτραπέζια, Η/Υ).
- Από κοινού αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο.
- Ενθάρρυνση και στήριξη εξωσχολικών δραστηριοτήτων.
- Επισκέψεις σε μουσεία, θέατρα, συναυλίες, βιβλιοθήκες.
- Συζήτηση για θέματα της επικαιρότητας.
- Συζήτηση για τηλεοπτικά προγράμματα.

Προσωπική εμπλοκή (6/15)

Προσωπική εμπλοκή:

Ενδιαφέρον του γονέα για το πώς περνά το παιδί του στο σχολείο, θετική στάση απέναντι στο σχολείο.

Προσωπική εμπλοκή (7/15)

Παραδείγματα:

- Ενδιαφέρον και ενθουσιασμός για το τι μαθαίνει το παιδί στο σχολείο.
- Δημιουργία υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τη μάθηση.
- Στάση των γονέων ως προς την αξία της μάθησης (*ενίσχυση της αξίας της μάθησης και του σχολείου ως θεσμού*).
- Παροχή κινήτρων μάθησης (*έμφαση στα εσωτερικά και περιορισμός των απτών αμοιβών*).

Προσωπική εμπλοκή (8/15)

Παραδείγματα (συνέχεια):

- Προσδοκίες σχετικά με τη σχολική επίτευξη (*μηνύματα εμπιστοσύνης προς την ικανότητα του παιδιού και το τι μπορεί να καταφέρει*).
- Μελλοντικοί στόχοι σχετικά με τις σπουδές και το επάγγελμα.
- Ενδιαφέρον για το πώς περνά το παιδί στα διαλείμματα.
- Ενδιαφέρον για τις σχέσεις με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριες.

Γονεϊκή εμπλοκή κατά την εργασία του παιδιού στο σπίτι (9/15)

Εναλλακτικοί τύποι:

- **Υποστήριξη της αυτονομίας του παιδιού**
(ενθάρρυνση της ανεξάρτητης λύσης προβλημάτων, καλλιέργεια δεξιοτήτων αυτο-ρύθμισης, προαγωγή της προσωπικής ευθύνης για την κατ' οίκον σχολική εργασία, παροχή συναισθηματικής στήριξης).
- **Παροχή άμεσης βοήθειας** (συνήθως πρόκειται για αρκετή βοήθεια, 'διδασκαλία' γονέα – μεικτός τύπος).

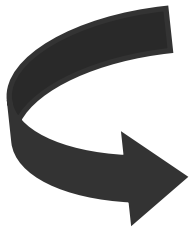
Γονεϊκή εμπλοκή κατά την εργασία του παιδιού στο σπίτι (10/15)

Εναλλακτικοί τύποι (συνέχεια):

- **Οργάνωση της κατ' οίκον σχολικής εργασίας**
(θέσπιση κανόνων, περιορισμό διασπαστικών ερεθισμάτων, παροχή ενίσχυσης, όταν οι κανόνες εφαρμόζονται).
- **Έλεγχος**
(έλεγχος ολοκλήρωσης της σχολικής εργασίας, περισσότερο ελεγκτικός και λιγότερο πληροφοριακός τύπος εμπλοκής).
- **Παρεμβολή**
(παροχή μη κατάλληλης βοήθειας, π.χ., υπερβολικής βοήθειας, η οποία τελικά δε συμβάλλει στην πρόοδο του παιδιού).

Συνέπειες της γονεϊκής εμπλοκής (11/15)

Συνεπή ερευνητικά ευρήματα για τη μεγάλη συμβολή της στη σχολική επιτυχία των παιδιών.

Επιπλέον:

Η γονεϊκή εμπλοκή ήδη από την προσχολική ηλικία έχει μακροπρόθεσμες θετικές συνέπειες στα μαθησιακά επιτεύγματα του παιδιού (π.χ., Englund et al., 2004. Spera, 2005).

Συνέπειες της γονεϊκής εμπλοκής (12/15)

- Καλή σχολική επίδοση.
- Επιτυχημένη εκπαιδευτική σταδιοδρομία.
- Καλή σχολική παρουσία και συμπεριφορά.
- Πιο θετικές αντιλήψεις για το κλίμα της τάξης/σχολείου.
- Εντονότερο προσανατολισμό προς τη σχολική εργασία.
- Μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη μάθηση.
- Υψηλότερες πεποιθήσεις επάρκειας.
- Καλύτερες δεξιότητες αυτο-ρύθμισης.

Συνέπειες της γονεϊκής εμπλοκής (13/15)

- Αυξημένη προσωπική ευθύνη για τη μάθηση.
- Υιοθέτηση στόχων μάθησης.
- Επιλογή 'προκλητικών' έργων.
- Επιμονή στις ακαδημαϊκές δυσκολίες.
- Αισθήματα ικανοποίησης από τη σχολική εργασία.
- Μειωμένες πιθανότητες επανάληψης σχολικής τάξης.
- Χαμηλότερα ποσοστά σχολικής διαρροής.

(βλ., π.χ., Eccles, & Harold, 1996. Fan & Chen, 2001. Gonida et al., 2007. Gonida et al., 2009. Gonzalez et al., 2005. Grolnick & Slowiaczek, 1994. Hill et al., 2004.)

Συνέπειες της γονεϊκής εμπλοκής (14/15)

Ωστόσο:

→ ΜΟΝΟΝ όταν οι συμπεριφορές των γονέων ερμηνεύονται από τα παιδιά ως υποστηρικτικές των δικών τους προσπαθειών,

θετικές συσχετίσεις με τη μάθηση.

→ Όταν οι συμπεριφορές των γονέων ερμηνεύονται από τα παιδιά ως αμφισβήτηση ή υπονόμηση της δικής τους προσπάθειας και ως ένδειξη έλλειψης εμπιστοσύνης στις δυνατότητές τους να τα καταφέρουν μόνα τους,

αρνητικές συσχετίσεις με τη μάθηση.

Γονεϊκή εμπλοκή (15/15)

Εικόνα 3: Γελοιογραφία για την αγωνία των γονέων την πρώτη μέρα του παιδιού στο σχολείο.

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (1/4)

- Οι παρουσιάσεις των φοιτητριών και των φοιτητών βασίστηκαν σε επιλεγμένη από τη διδάσκουσα του μαθήματος αρθρογραφία η οποία αποσκοπούσε στη διασύνδεση της θεωρίας και της έρευνας για τα μαθησιακά επιτεύγματα των παιδιών και των εφήβων με την πράξη και την εφαρμογή σε επίπεδο σχολείου και οικογένειας. Οι φοιτητές/ήτριες ανά ομάδα κλήθηκαν να επεξεργαστούν ένα ή περισσότερα από τα συγκεκριμένα άρθρα και να τα παρουσιάσουν μέσα στην τάξη. Για τη βιντεοσκόπησή τους προηγήθηκε η σύμφωνη γνώμη των ιδίων όπως αυτή καταγράφηκε στο ειδικό Έντυπο Συναίνεσης της Ομάδας του Έργου.
- Η διδάσκουσα του μαθήματος εκφράζει τις ευχαριστίες της στην κ. Αλεξάνδρα Δεδικούση, ψυχολόγο, απόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας, Α.Π.Θ., για τη συμβολή της στο συντονισμό των ομάδων φοιτητών και την επίβλεψη των εργασιών τους.

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (2/4)

Τίτλος εργασίας:

«Σχολική εργασία στο σπίτι: Οδηγίες εφαρμογής για γονείς».

Βασίστηκε στο:

Dawson, P. (2004). Homework: A guide for parents. In A. S. Canter et al. (Eds.), *Helping children at home and school II: Handouts for families and educators*. Bethesda, MD: NASP

Όνόματα φοιτητριών:

- Πελίτογλου Κωνσταντίνα
- Βουδούρη Χρυσάφενια

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (3/4)

Τίτλος εργασίας:

«Ενεργητική συμμετοχή των παιδιών στο σχολείο: Οδηγίες εφαρμογής για γονείς ».

Βασίστηκε στο:

Blount Morse, A., & Christenson, S. (2004). School completions and student engagement: Information and strategies for parents. In A. S. Canter et al. (Eds.), *Helping children at home and school II: Handouts for families and educators*. Bethesda, MD: NASP

Ονόματα φοιτητριών:

- Δαμιανίδου Ανδριάννα
- Περάκη Χριστίνα

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (4/4)

Τίτλος εργασίας:

«Γονεϊκή εμπλοκή στην κατ' οίκον σχολική εργασία: Η συμβολή των πεποιθήσεων κινήτρων γονέων και παιδιών και η σχέση της με την επίδοση».

Βασίστηκε στο:

Gonida, E. N., & Cortina, K. (2014). Parent involvement in homework: Relations with parent and student achievement-related motivational beliefs and achievement. *British Journal of Educational Psychology*, 84, 376-396.

Ονόματα φοιτητριών:

- Wagner Maria (Erasmus student)
- Χουλέβα Θωμαή – Ραφέλα

Συνεργασία Σχολείου - Οικογένειας

Σχέση σχολείου - οικογένειας (1/13)

Η καλή συνεργασία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών:

- Συμβάλλει στη διαμόρφωση κοινών αξιών μεταξύ σπιτιού - σχολείου αλλά και της τοπικής κοινότητας.
- Έχει ως αποτέλεσμα να λαμβάνουν τα παιδιά συνεπή μηνύματα για την αξία του σχολείου, τα οποία επιδρούν θετικά στη μάθηση, στη γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού.
- Ωφελεί παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς (π.χ., περιορισμός εντάσεων, μακροπρόθεσμα θετικά οφέλη).

(βλ., π.χ., Adams & Christenson, 2000. Eccles & Harold, 1996. Epstein, 1987)

Σχέση σχολείου - οικογένειας (2/13)

Η σχέση ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια είναι συνήθως:

- A.** 'ομαλή' όταν ένα παιδί προχωρά στο σχολείο χωρίς προβλήματα
(ανύπαρκτη, τυπική, καλή σχέση συνεργασίας).
- B.** 'δυσλειτουργική', όταν ένα παιδί παρουσιάζει δυσκολίες στο σχολικό πλαίσιο, καθώς συνήθως
- *οι γονείς τείνουν να ενοχοποιούν τους εκπαιδευτικούς και το σχολείο,*
  - *οι εκπαιδευτικοί τείνουν να ενοχοποιούν τους γονείς και το οικογενειακό πλαίσιο.*

ΑΝΤΙΘΕΤΑ!

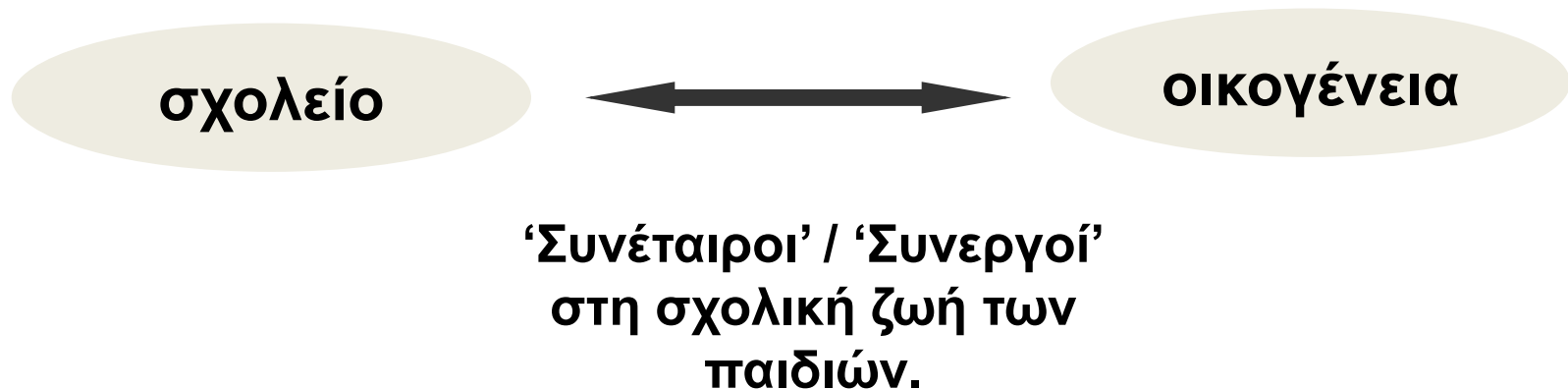
Η οικογένεια και το σχολείο οφείλουν να αλληλοϋποστηρίζονται και να ενώνουν τις δυνάμεις τους με στόχο την αντιμετώπιση του προβλήματος (Dowling & Osborne, 2001).

Σχέση σχολείου - οικογένειας (3/13)

ΕΠΙΠΛΕΟΝ,

Η συνεργασία σχολείου - οικογένειας είναι επιθυμητή **για το σύνολο των παιδιών** και δεν πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις των παιδιών που παρουσιάζουν κάποια δυσκολία, πρόβλημα ή ιδιαιτερότητα.

(βλ. Adams & Christenson, 2000)

Σχέση σχολείου - οικογένειας (4/13)

Προϋποθέσεις αποτελεσματικής συνεργασίας σχολείου-οικογένειας:

- Εκπαιδευτικοί και γονείς αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα αυτής της συνεργασίας στην ανάπτυξη και την πρόοδο των παιδιών.
- Αμοιβαίος σεβασμός και εμπιστοσύνη κατά την επικοινωνία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών.
- Συστηματική, συχνή και διπλής κατεύθυνσης επικοινωνία.

Σχέση σχολείου - οικογένειας (5/13)

Στην Ελλάδα, η επικοινωνία των γονέων με το σχολείο πραγματοποιείται κυρίως:

- όταν παραδίδονται οι έλεγχοι των μαθητών/-ριών,
- στις εορταστικές εκδηλώσεις,
- όταν προκύπτουν προβλήματα συμπεριφοράς και επίδοσης των μαθητών/ριών, μετά από ειδική πρόσκληση του σχολείου (εκτάκτως),
- κατά την ενημερωτική συνάντηση στην αρχή του σχολικού έτους (πρόσφατα),
- κατά την επίσκεψη ενός γονέα.

Συνεργασία σχολείου – οικογένειας (6/13):

Η συμβολή των εκπαιδευτικών

Θετικές στάσεις προς τη γονεϊκή εμπλοκή:

Θεωρούν ότι η συνεργασία με την οικογένεια αποτελεί διάσταση της επαγγελματικής τους ταυτότητας και υιοθετούν πρακτικές συνεργασίας με τους γονείς.

Αυξημένες πιθανότητες γονεϊκής εμπλοκής.

Αρνητικές στάσεις προς τη γονεϊκή εμπλοκή:

Θεωρούν ότι οι ίδιοι μόνον έχουν την ευθύνη της τάξης και ότι ο γονέας δε χρειάζεται να συμμετέχει ενεργά στη σχολική ζωή του παιδιού.

Μειωμένες πιθανότητες γονεϊκής εμπλοκής.

Συνεργασία σχολείου-οικογένειας (7/13)

Πρακτικές εκπαιδευτικών για την προώθηση της γονεϊκής εμπλοκής:

- Προσκαλούν τους γονείς να επισκεφτούν το σχολείο.
- Ενημερώνουν τους γονείς για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τις απαιτήσεις του σχολείου και συζητούν μαζί τους για την εμπλοκή τους στο σπίτι.
- Δίνουν πληροφορίες για τον τρόπο αξιολόγησης των παιδιών.
- Ανταλλάσσουν πληροφορίες με τους γονείς για τα παιδιά (π.χ., *δυνατότητες, αδυναμίες, ενδιαφέροντα κτλ.*).

Συνεργασία σχολείου-οικογένειας (8/13)

- Επικοινωνούν τακτικά με τους γονείς (και όχι μόνο όταν πρόκειται για την πρόοδο των παιδιών).
- Συζητούν με τους γονείς για την πρόοδο των παιδιών, τη συμπεριφορά τους και τις σχέσεις τους με τα παιδιά.
- Ρωτούν τους γονείς αν είναι ικανοποιημένοι από τη δουλειά που γίνεται μέσα στην τάξη.
- Υποδέχονται εγκάρδια τους γονείς όταν επικοινωνούν με το σχολείο.

Συνεργασία σχολείου-οικογένειας (9/13)

- Συνεργάζονται με τους γονείς για να καλύψουν εκπαιδευτικές ανάγκες του σχολείου (π.χ., εξοπλισμός) ή των παιδιών (π.χ., παραπομπή σε διαγνωστικές υπηρεσίες).
- Προτείνουν έντυπο / ηλεκτρονικό υλικό και βιβλία για την ανάπτυξη των παιδιών.
- Προσπαθούν να οικοδομήσουν μια σχέση εμπιστοσύνης με τους γονείς.

Συνεργασία σχολείου – οικογένειας (10/13): Η συμβολή των γονέων

Θετικές στάσεις:

- ✓ Αξιολογούν θετικά τις πρακτικές των εκπαιδευτικών για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ σχολείου –οικογένειας.
- ✓ Εκλαμβάνουν τις πρακτικές των εκπαιδευτικών ως ένδειξη ενδιαφέροντος για τα παιδιά.
- ✓ Θεωρούν τις πρακτικές των εκπαιδευτικών ως έκφραση επαγγελματικής επάρκειας και καινοτόμων πρακτικών.

Συνεργασία σχολείου – οικογένειας (11/13): Η συμβολή των γονέων

Αρνητικές στάσεις:

- Το σχολείο έχει μόνον την ευθύνη υλοποίησης του αναλυτικού προγράμματος.
- Οι γονείς είναι υπεύθυνοι για τις μαθησιακές δραστηριότητες στο σπίτι, τη συναισθηματική στήριξη και την οικονομική υποστήριξη.
- Οι πρακτικές των εκπαιδευτικών εκλαμβάνονται ως ένδειξη ‘εμπλοκής’ στην οικογένεια και ‘ελέγχου’ της.

Προγράμματα ενίσχυσης της γονεϊκής εμπλοκής (12/13)

Σήμερα θεωρείται απαραίτητη:

- Η υλοποίηση προγραμμάτων που στοχεύουν στην ενίσχυση της γονεϊκής συμμετοχής στη σχολική ζωή των παιδιών και απευθύνονται στους γονείς και τους εκπαιδευτικούς.
- Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών *(σε επίπεδο βασικών σπουδών και σε επίπεδο επιμόρφωσης για τους εν ενεργεία εκπαιδευτικούς)* προκειμένου να είναι αποτελεσματικοί στη συνεργασία τους με την οικογένεια.

Εικόνα 4: Συνάντηση ομάδας γονέων

Συνεργασία σχολείου – οικογένειας (13/13)

Εικόνα 5: Γελοιογραφία για τις στάσεις των γονέων απέναντι στο σχολείο, παλαιότερα και τώρα.

Ειδική Μνεία (1/1)

Η διδάσκουσα θα ήθελε να ευχαριστήσει την κ. Ιωάννα Αγγελοπούλου, απόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας, Α.Π.Θ., για τη συμβολή της στην παρουσίαση της συγκεκριμένης θεματικής ενότητας.

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (1/3)

- Οι παρουσιάσεις των φοιτητριών και των φοιτητών βασίστηκαν σε επιλεγμένη από τη διδάσκουσα του μαθήματος αρθρογραφία η οποία αποσκοπούσε στη διασύνδεση της θεωρίας και της έρευνας για τα μαθησιακά επιτεύγματα των παιδιών και των εφήβων με την πράξη και την εφαρμογή σε επίπεδο σχολείου και οικογένειας. Οι φοιτητές/ήτριες ανά ομάδα κλήθηκαν να επεξεργαστούν ένα ή περισσότερα από τα συγκεκριμένα άρθρα και να τα παρουσιάσουν μέσα στην τάξη. Για τη βιντεοσκόπησή τους προηγήθηκε η σύμφωνη γνώμη των ιδίων όπως αυτή καταγράφηκε στο ειδικό Έντυπο Συναίνεσης της Ομάδας του Έργου.
- Η διδάσκουσα του μαθήματος εκφράζει τις ευχαριστίες της στην κ. Αλεξάνδρα Δεδικούση, ψυχολόγο, απόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σχολικής και Εξελικτικής Ψυχολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας, Α.Π.Θ., για τη συμβολή της στο συντονισμό των ομάδων φοιτητών και την επίβλεψη των εργασιών τους.

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (2/3)

Τίτλος εργασίας:

«Συνεργασία σχολείου – οικογένειας: Οδηγίες εφαρμογής για εκπαιδευτικούς».

Βασίστηκε στο:

Callender, S., & Hansen, A. (2004). Family-school partnerships: Information and approaches for educators. In A. S. Canter et al. (Eds.), *Helping children at home and school II: Handouts for families and educators*. Bethesda, MD: NASP

Ονόματα φοιτητριών:

- Παρασκευοπούλου Σουζάνα
- Ντικούλη Αλεξάνδρα

Παρουσίαση Εργασιών Φοιτητών/ριών (3/3)

Τίτλος εργασίας:

«Ενθαρρύνοντας στα παιδιά τη θετική στάση προς το διάβασμα: Οδηγίες εφαρμογής για γονείς και εκπαιδευτικούς».

Βασίστηκε στο:

Joseph, L. (2004). Reading-encouraging positive attitudes: Strategies for parents and teachers. In A. S. Canter et al. (Eds.), *Helping children at home and school II: Handouts for families and educators*. Bethesda, MD: NASP

Ονόματα φοιτητριών:

- Σουλτάνη Κωνσταντία
- Ποτόλια Χρυσή

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνα 1: «Οικογένεια Simpson». Άδεια με την οποία διατίθεται: CC BY-NC-ND.

Πηγή: <https://www.flickr.com/photos/clement127/13937767088/>

Εικόνα 2: «Τα παιδιά της οικογένειας Simpson στο σχολείο». Άδεια με την οποία διατίθεται: CC BY-SA. Πηγή:

http://simpsons.wikia.com/wiki/Bart_vs._Lisa_vs._the_Third_Grade

Εικόνα 3: «Γελοιογραφία για την αγωνία των γονέων την πρώτη μέρα του παιδιού στο σχολείο». Άδεια με την οποία διατίθεται: Public Domain. Πηγή:

http://drapetsini.blogspot.gr/2011/09/blog-post_11.html

Εικόνα 4: «Συνάντηση ομάδας γονέων». Άδεια με την οποία διατίθεται: Public Domain. Πηγή: <http://www.diktioalpha.gr/gallery.asp?offset=60>

Εικόνα 5: «Γελοιογραφία για τις στάσεις των γονέων απέναντι στο σχολείο παλαιότερα και τώρα». Άδεια με την οποία διατίθεται: Public Domain. Πηγή:

<http://www.bmlabs-mag.gr/?p=2547>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Ελευθερία Γωνίδα**.
**«Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Ενότητα 9: Γονεϊκότητα και Μαθησιακά
Επιτεύγματα των Παιδιών»**. Έκδοση: **1.0**. Θεσσαλονίκη **2015**. Διαθέσιμο από
τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS338/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας 9

Επεξεργασία: Εύχαρις Κιζιρίδου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

